

Η μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο

Βιωματικές δραστηριότητες σε μαθητές Δημοτικού για το πέρασμα
στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

1. Καθορισμός των κανόνων της ομάδας

Δραστηριότητα 1η

Εξηγούμε ότι για να λειτουργήσουμε αποτελεσματικά σαν ομάδα, χρειάζεται να θέσουμε τους κανόνες λειτουργίας της. Έτσι, όλοι μαζί συναποφασίζουμε γι' αυτούς και τους αναρτούμε σε ένα εμφανές σημείο στην τάξη. Ενδεικτικά μερικοί κανόνες:

- Ο καθένας έχει δικαίωμα να πει τη γνώμη του
- Σεβόμαστε τις απόψεις των άλλων συμμαθητών μας
- Ό,τι λεχθεί μέσα στην τάξη είναι εμπιστευτικό
- Δεν είναι υποχρεωμένος κάποιος να εκφράσει τη γνώμη του αν δεν το επιθυμεί

2. Σκέφτομαι για το Γυμνάσιο

Μια διπλή πρόκληση για τους μαθητές της Στ' Δημοτικού

Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΛΛΑΓΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΒΑΘΜΙΔΑΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ
ΑΛΛΑΓΗ

ΕΦΗΒΕΙΑ

Δραστηριότητα 2^η

A) Ακροστοιχίδα: Γράφουμε τη λέξη ΓΥΜΝΑΣΙΟ και ζητάμε από τα παιδιά για κάθε αρχικό γράμμα της λέξης να βρουν λέξεις που ταιριάζουν με τη λέξη ΓΥΜΝΑΣΙΟ. Η δραστηριότητα καλό θα ήταν να γίνει ομαδικά και όχι ατομικά. Στόχος της δραστηριότητας είναι να γίνει ένας καταιγισμός ιδεών με αφορμή τα αρχικά γράμματα της λέξης «Γυμνάσιο» και να νιώσουν άνετα τα παιδιά να εκφραστούν, χωρίς «λανθασμένες» και «σωστές» απαντήσεις.

Η Ακροστοιχίδα του Γυμνασίου

Γράψε όποια λέξη σου έρχεται στο μυαλό όταν σκέφτεσαι για το Γυμνάσιο, ανάλογα με τα αρχικό γράμμα κάθε φορά.

Γ.....

Υ.....

Μ.....

Ν.....

Α.....

Σ.....

Ι.....

Ο.....

Β) Φύλλο εργασίας: «Το χρώμα του Γυμνασίου»

Δίνεται σε κάθε παιδί το φύλλο με τις ερωτήσεις. Στη συνέχεια ανάλογα με το χρώματα που έχει επιλέξει κάθε παιδί να απεικονίσει το Γυμνάσιο, φτιάχνουν ομάδες βάσει χρώματος. Ο εκπαιδευτικός ζητά από κάθε ομάδα να επιχειρηματολογήσει για την επιλογή της. Στόχος της δραστηριότητας είναι τα παιδιά να εκφράσουν και να μοιραστούν τα συναισθήματά τους σχετικά με την μετάβασή τους στο Γυμνάσιο και να συνειδητοποιήσουν έτσι ότι δεν είναι μόνα. Υπάρχουν και άλλοι συμμαθητές τους που ανησυχούν και είναι φυσιολογικό!

«Το χρώμα του Γυμνασίου»

Έχεις σκεφτεί για τη μετάβασή σου στο Γυμνάσιο;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Ζωγράφισε τι αντιπροσωπεύει για εσένα το Δημοτικό σχολείο σαν ένα λουλούδι, φυτό ή ζώο. Δώσε σ'αυτό ένα χρώμα.

Γιατί επέλεξες αυτό το φυτό, λουλούδι ή ζώο; Γιατί έδωσες αυτό το χρώμα;

.....
.....
.....

Γιατί πιστεύεις ότι αυτό το χρώμα σε κάνει να αισθάνεσαι έτσι;

.....
.....
.....

Ένιωθες πάντα έτσι για το χρώμα αυτό;

.....

3. Επικοινωνώ τις σκέψεις και τα συναισθήματά μου

Δραστηριότητα 3^η

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να σχηματίσουν ένα ημικύκλιο. Τοποθετεί στη μια γωνιά της τάξης τη λέξη «Καλύτερα» και στην άλλη γωνιά της τάξης τη λέξη «Χειρότερα». Όταν ακούγεται μια λέξη ή φράση, ζητά από τους μαθητές να τοποθετηθούν ανάλογα με το πόσο δυνατά τους εκφράζει αυτή η λέξη ή φράση. Αν δεν είναι πολύ σίγουροι μπορούν να σταθούν σε ίση απόσταση από τις δυο λέξεις. Ζητά από τους μαθητές να αιτιολογήσουν τη θέση που επέλεξαν κάθε φορά αλλά και να ακούσουν τις γνώμες των συμμαθητών τους. Στόχος της δραστηριότητας είναι να διερευνηθούν οι πεποιθήσεις που ήδη διαθέτουν τα παιδιά για το νέο εκπαιδευτικό πλαίσιο και να αποτελέσουν τη βάση για περαιτέρω διερεύνηση.

Ενδεικτικές φράσεις ή λέξεις που θα τοποθετηθούν τα παιδιά

ΖΩΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΦΙΛΙΕΣ

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ

ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΑΘΛΗΜΑΤΑ

ΕΚΔΡΟΜΕΣ

4. Προετοιμάζομαι για τη μετάβαση στο Γυμνάσιο

Δραστηριότητα 4^η

Τα παιδιά χωρίζονται σε δυο ομάδες.

1^η Ομάδα: αναλαμβάνει να γράψει ένα γράμμα ή e-mail στον Διευθυντή του Γυμνασίου (που πρόκειται να πάνε) με ερωτήματα που θα ήθελαν να του θέσουν. Δίνεται ενδεικτικά ένα γράμμα-μοντέλο πάνω στο οποίο θα βασιστούν ή/και θα πάρουν ιδέες. Στόχος της δραστηριότητας είναι οι μαθητές να καταγράψουν τους προβληματισμούς τους, να αναζητήσουν και να λάβουν έγκυρη πληροφόρηση για όσα τους απασχολούν.

Γράμμα- Μοντέλο

Αγαπητέ κύριε Διευθυντή,

Είμαστε τέσσερις μαθητές από το 3^ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών. Σας γράφουμε αυτό το γράμμα διότι θέλουμε να μάθουμε περισσότερα για το σχολείο σας. Παρακάτω είναι οι ερωτήσεις μας.

1. Ποιους χώρους διαθέτει το σχολείο για δραστηριότητες;
2. Χρειάζεται να περάσουμε κάποιες εξετάσεις για την εγγραφή μας εκεί;
3. Είναι υποχρεωτικό το Γυμνάσιο;
4. Ποιοι τύποι Γυμνασίου υπάρχουν; Σε ποιο μπορώ να πάω;
5. Πόσες ώρες είναι το εβδομαδιαίο πρόγραμμα για τους μαθητές της Α' Γυμνασίου;
6. Ποια μαθήματα διδάσκονται στην Α' Γυμνασίου;
7. Με τις απουσίες τι ισχύει;
8. Πόσες εκδρομές δικαιούμαστε;

Σας ευχαριστούμε για το χρόνο σας.

Αναμένουμε την απάντησή σας με ανυπομονησία,

Με σεβασμό,

Μαρία, Κώστας , Ανδρονίκη, Ελένη

2^η Ομάδα: αναλαμβάνει να συντάξει ένα φύλλο με ερωτήματα προς τους μαθητές της Α΄ Γυμνασίου για να τους πάρουν συνέντευξη. Οι μαθητές της ΣΤ΄ τάξης καλούνται να καταγράψουν τα ερωτήματά τους σε ένα φύλλο με στόχο, όταν επισκεφτούν το Γυμνάσιο να πάρουν συνεντεύξεις από μαθητές της Α΄ Γυμνασίου.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΜΑΘΗΤΕΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	

5. Το διαβατήριό μου για το Γυμνάσιο

Δραστηριότητα 5^η

Οι μαθητές καλούνται να φτιάξουν ένα «διαβατήριο» για την είσοδό τους στο Γυμνάσιο με το οποίο θα γνωστοποιούν πράγματα για τον εαυτό τους σε καθηγητές και συμμαθητές. Στόχος της δραστηριότητας είναι να ισχυροποιήσουμε την αυτοεκτίμηση, να ενημερώσουμε τους εκπαιδευτικούς και να αναγνωρίσουμε τα επιτεύγματα των παιδιών στο Δημοτικό.

Σχετικά με τον εαυτό μου

Το όνομά μου:

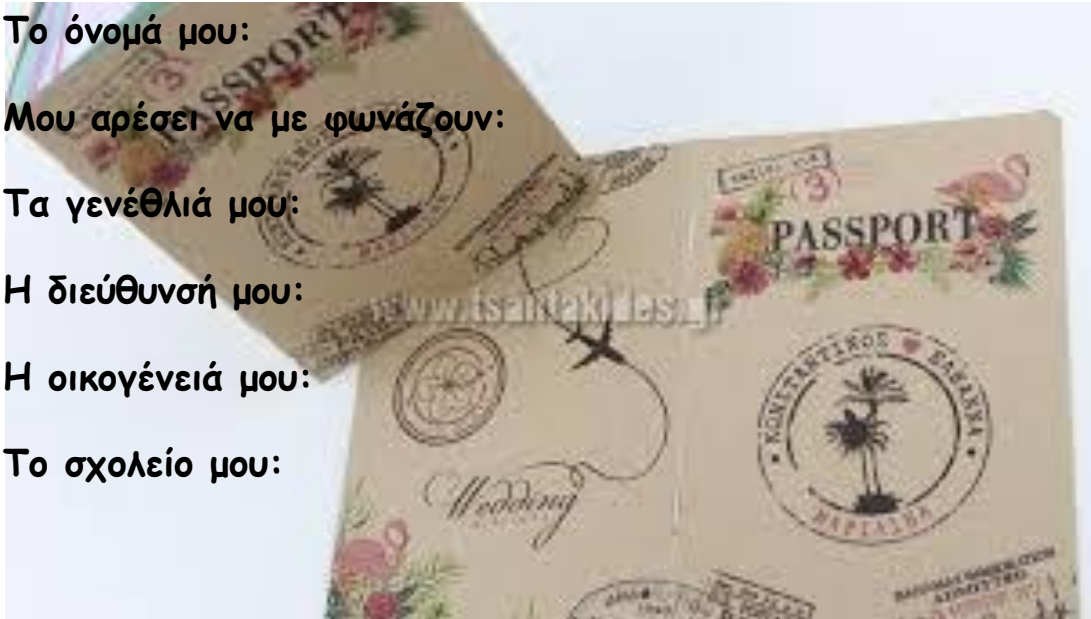
Μου αρέσει να με φωνάζουν:

Τα γενέθλιά μου:

Η διεύθυνσή μου:

Η οικογένειά μου:

Το σχολείο μου:

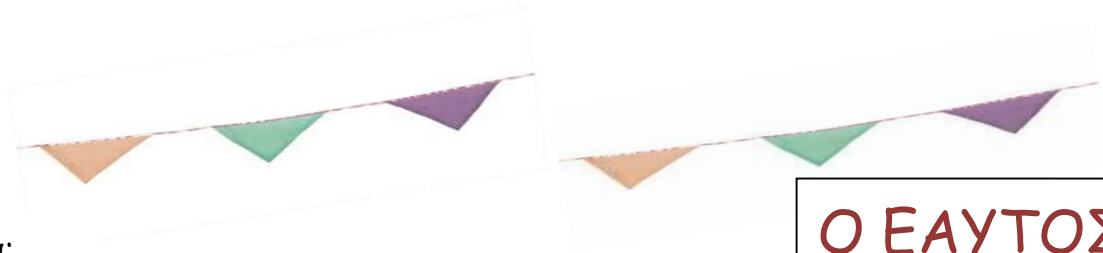
Τι θα ήθελα να γνωρίζετε για εμένα

Συμπλήρωσε τις παρακάτω καρτέλες.

Ενδιαφέροντα: γράψε οτιδήποτε θέλεις να μάθουν οι νέοι συμμαθητές σου και οι καθηγητές σου (π.χ. εάν έχεις ζωάκι στο σπίτι, εάν κάνεις κάποιο σπορ, το αγαπημένο σου φαγητό, βιβλίο, χόμπι, ταινία, κλπ.).

Μαθαίνω καλύτερα όταν: Ο καθένας είναι μοναδικός για τον τρόπο που μαθαίνει κάτι. Σκέψου τους τρόπους που σου αρέσουν να μαθαίνεις και τους λόγους. Π.χ. μαθαίνω καλύτερα όταν έχει ησυχία, όταν μελετώ με έναν συμμαθητή μου, κάνω ταυτόχρονα και άλλα πράγματα, είμαι σε ομάδα διότι.....

Οι στόχοι μου: Σκέψου τι αναζητάς από τη μετάβασή σου στο Γυμνάσιο και ειδικότερα αυτά που θέλεις να κάνεις και να μάθεις. Σκέψου για ποιον λόγο οι στόχοι αυτοί είναι σημαντικοί για εσένα.

Όνομα:

Επίθετο:

Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΟΥ

(μπορείς να κολλήσεις μια φωτογραφία σου)

Ενδιαφέροντα.....

.....
.....
.....
.....
.....

Μαθαίνω καλύτερα
όταν.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Οι στόχοι μου
είναι.....

.....
.....
.....
.....
.....

3 εργασίες για τις
οποίες είσαι
υπερήφανος.....

.....
.....
.....

Ημερομηνία:

Ηλικία:

Κυριαζή Αιμιλί Τάξη: ος 1^{ου} ΚΕΣΥ Αχαΐας
Νικολοπούλου Αρυσσανί, Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής 1^{ου} ΚΕΣΥ Αχαΐας

6. Αντιμετωπίζοντας τις αγωνίες και τους προβληματισμούς

Δραστηριότητα 6η

Δημιουργία επιτραπέζιου παιχνιδιού με υποθετικά σενάρια

Στόχος του παιχνιδιού είναι να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά ότι έχουν αποκτήσει πολλές κοινωνικές δεξιότητες και δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και είναι θωρακισμένα για την μετάβασή τους στο Γυμνάσιο!

Τα παιδιά καλούνται να παίξουν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι με κάρτες. Μπορούν να σχεδιάσουν τη διαδρομή σε ένα χαρτόνι και να το ζωγραφίσουν. Στην αφετηρία θα είναι ένα Δημοτικό Σχολείο και στο τέρμα θα είναι ένα Γυμνάσιο! Οι κάρτες θα περιέχουν πιθανούς προβληματισμούς και ανησυχίες των παιδιών μέσα από υποθετικά

σενάρια, στα οποία θα καλούνται να κάνουν επίλυση προβλήματος. Οι κάρτες είναι δύο διαφορετικών χρωμάτων (π.χ. πράσινες και κόκκινες) και ανάλογα σε ποιο χρώμα πέφτει ο κάθε παίκτης, τραβά και την αντίστοιχη κάρτα (πράσινη ή κόκκινη). Αν ο παίκτης βρει μια καλή λύση στο πρόβλημα που του τυχαίνει παραμένει στο τετράγωνο που έφτασε. Αν όχι πρέπει να γυρίσει στη θέση που ήταν πριν ρίξει το ζάρι. Προσοχή γιατί η διαδρομή έχει και παγίδες που μπορούν να σε γυρίσουν πίσω στη θέση που ήσουν ή στην αφετηρία! Νικητής είναι όποιος φτάσει πρώτος στο Γυμνάσιο!

Περιέγραψε πώς αντιμετώπισες το άγχος σου την πρώτη μέρα της Α΄ Δημοτικού.	Πώς προσεγγίζεις μια νέα ομάδα παιδιών για να κάνεις παρέα μαζί τους;	Αύριο γράφεις τεστ στα μαθηματικά και σχεδιάζεις να πας το απόγευμα να παίξεις μπάλα με τον φίλο σου. Τι θα κάνεις τελικά;
Τι σε είχε βοηθήσει να προσαρμοστείς στην Α΄ Δημοτικού;	Βρίσκεσαι στο προαύλιο και κάποια μεγαλύτερα παιδιά σε ενοχλούν. Τι θα κάνεις;	Προχώρα 2 βήματα μπροστά γιατί βοήθησες τον φίλο σου με τις ασκήσεις των Μαθηματικών!
Καθυστέρησες την πρώτη ώρα στο σχολείο. Τι θα κάνεις;	Δεν καταλαβαίνεις αυτά που σας λέει ο καθηγητής στη Φυσική. Τι θα κάνεις;	Πήγαινε στην αφετηρία
Ένας καθηγητής σου σχολιάζει συνεχώς αρνητικά τη χαμηλή	Είσαι παρών σε έναν άγριο καυγά μεταξύ	Στο τεστ της φυσικής δεν τα πήγες τόσο καλά όσο

σου επίδοση και νιώθεις άσχημα. Τι θα κάνεις;	συμμαθητών σου... Τι θα κάνεις;	η πλειοψηφία των συμμαθητών της τάξης σου. Πώς θα το χειριστείς;
Στη συνέλευση που κάνει το 15μελές του σχολείου διαφωνείς με κάτι που προτείνουν, Τι θα κάνεις;	Οι συμμαθητές σου σε κοροϊδεύουν για τις υψηλές επιδόσεις σου στα μαθήματα. Τι θα κάνεις;	Έχεις έναν πολύ καλό σου φίλο μαζί στο Γυμνάσιο, αλλά τυχαίνει να πάει σε διαφορετικό τμήμα από εσένα. Πώς θα το χειριστείς;
Προχώρα 2 βήματα μπροστά γιατί συστήθηκες σε έναν καινούργιο συμμαθητή σου.	Πήγαινε στην αφετηρία	Κάποια παιδιά σκοπεύουν να κάνουν μια φάρσα σε έναν καθηγητή σας και σου ζητούν να λάβεις μέρος. Εσύ θεωρείς ότι είναι υπερβολική η φάρσα και δεν θέλεις να λάβεις μέρος. Τι θα κάνεις τελικά;

7. Αποχαιρέτώντας το Δημοτικό

Δραστηριότητα 7^η

Ο σάκος των αναμνήσεων

Τα παιδιά γράφουν το καθένα χωριστά και ανώνυμα σε ένα χαρτί τι θα τους λείπει περισσότερο από το Δημοτικό και τι θα

θυμούνται περισσότερο από το Δημοτικό. Ύστερα συγκεντρώνουν όλα τα χαρτάκια σε έναν σάκο (το σάκο των αναμνήσεων). Κάθε παιδί τραβά τυχαία ένα χαρτάκι και το διαβάζει στην ολομέλεια της τάξης.

Βιβλιογραφικές πηγές:

Μπότσας, Γ. Μ. Β. Κ. ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ: ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ.

Βλαχιώτη, Α. Χ. (2015). Εφαρμογή και αξιολόγηση ψυχοεκπαιδευτικού προγράμματος για τη διευκόλυνση της μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο.

Πηγές στο διαδίκτυο:

<https://docplayer.gr/53570265-Odikos-hartis-gia-ti-metavasi-apo-to-dimotiko-sholeio-sto-gymnasio.htm>

<http://dipe.kar.sch.gr/grss/autosch/joomla15/images/metabasi.pdf>

<https://docplayer.gr/32807338-Metavasi-to-perasma-ta-vimata-ki-o-pigemos-i-viomatiki-proseggisi-apo-ta-kesyp.html>

